Konto czekowe P. K. O. Poznań nr. 204118

Cena pojedyńczego egzemplarza 10 groszy.

DRWĘCA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Dodatek powieściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drwęca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,— zł z doręczeniem 1,19 zł miesięcznie. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. co. p. w Nowemmieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-łamowej 5 groszy, na stronie 3-łamowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Redaktor odpow.: w zast. W. Stawicki w Nowemmieście.

Nr. 98 Nowemiasto-Pomorze, Sobota dnia 22 sierpnia 1925. Rok V

Gospodarcza walka niemiecka.

Niemcy za wszelką cenę pragną zrujnować gospodarczo Polskę.

Niemcy wypowiedzieli Polsce wojnę gospodarczą i prowadzą ją z całą bezwzględnością i brutalnością właściwą ich krzyżackiemu usposobieniu. Niemcy zabronili wewóz do swego kraju, polskiego węgla, bydła, zboża, a tak samo wstrzymali wywóz towarów niemieckich, utrudniają ponadto transporty tranzytowe, a bankom niemieckim zakazali nie przyjmować polskich przekazów na Nowy Jork do Ameryki. W ostatnim czasie zabrali się też do walki ze złotem polskim, dążąc za wielką cenę do jego zniżki.

Ta ostatnia akcja udała im się tylko na jeden dzień i to w Gdańsku, w Pradze, w Berlinie i Wiedniu, gdzie niespodzianie rzuciwszy na giełdę znaczniejsze ilości złotych polskich spowodowali chwilową i sztuczną zarazem jego zniżkę — przyczem atoli poparzyli sobie porządnie ręce, bo już na drugi dzień nasz złoty zwyżkował w takiej samej mierze, jak dzień poprzednio był spadał i rząd niemiecki i rozmaici spekulanci, w szeregu których niestety znajdujemy i naszych pobratymców Czechów, ponieśli miljonowe straty. A dobrze im, pewno nauczka, którą otrzymali, nie pójdzie w las. I sprawdziło się przysłowie, że kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada. Ale tak samo jak walka ze złotem polskim skończyła się przegraną niemiecką, tak samo, mamy niezłomną nadzieję, skończy się klęską dla nich i cała ich kampanja gospodarcza przeciw Polsce, — bo Niemcy Polski gospodarczo bardziej potrzebują niż odwrotnie. Polska sprowadza z Niemczech głównie maszyny i rozmaite inne artykuły przemysłu; ale te same artykuły w tej samej jakości i cenie otrzymać może z Anglji, Czechosłowacji, Francji. I widzimy, jak skrzętnie korzystają agenci rozmaitych firm wyżej wymienionych krajów, z walki gospodarczej Niemczech, by ich wyroby zastąpić własnemi. Pozatem wypowiedzenie walki gospodarczej Polsce przez Niemców pobudzi Polaków do tem skrzętniejszych wysiłków, by czemprędzej u siebie stworzyć własny przemysł, do czego w kraju bardzo odpowiednie i dogodne są warunki — wyzwalając się w ten sposób od zależności gospodarczej niemieckiej.

Podczas gdy więc Polska bez wielkiego trudu da sobie radę i obędzie się bez Niemców, Niemcom trudniej będzie obyć się bez Polski, Niemcy sami się wyżywić nie są zdolni, tem mniej po odebraniu im Pomorza i Poznańskiego, stanowiących prawdziwą spiżarnię dla Niemczech. Potrzebują więc Niemcy i polskiego zboża i polskiego bydła i innych artykułów spożywczych. A skąd je sprowadza. Ameryka ma dość kiepskie w tym roku żniwa, Anglja sama potrzebuje tego rodzaju importu.

Bolszewja wobec kiepskiego stanu rolnego większych ilości dostarczyć swym sprzymierzeńcom również nie jest wstanie. Inne mniejsze kraje nie wchodzą w rachubę. A więc Niemcy sami sobie wyrządzą niemałe szkody swą zawziętością antypolską i już się wykazuje, że ich bilans handlowy zaznacza się wielkim deficytem. To też rozsądne koła niemieckie nawołują do upamiętania się i do nawrotu z obranej niebezpiecznej drogi, ale narazie szowinizm i niepohamowana w swem zaślepieniu żądza niemiecka zrujnowania za wszelką cenę, choćby własną klęską, Polski gospodarczo bierze górę nad zdrowym rozsądkiem. Wystarczy wykazać na uchwały trzech Izb handlowo-przemysłowych w Elblągu, Pile i Słupcy, wzywających rząd niemiecki do nieustępliwości i wytrwania aż do zwycięskiego końca.

Społeczeństwo polskie, a przedewszystkiem sfery przemysłowe i kupieckie winny z tego stanu rzeczy wyciągnąć odpowiednie wnioski.

Musimy się jaknajbardziej wyemancypować od zależności niemieckiej produkcji i od niemieckich rynków. Za obowiązek patrjotyczny winniśmy uważać unikanie produkcji niemieckiej i pokrywanie naszego zapotrzebowania, o ile produkcja krajowa zaspokoić go nie może, na rynkach francuskim, belgijskim, włoskim i angielskim.

Również dla naszego eksportu (węgiel, nafta, zboże, drzewo) trzeba najsilniej szukać rynków zbytu poza Niemcami. Cieszymy się, że starania nasze w sprawie eksportu węgla pomyślne rokują wyniki: wielka szkoda tylko i wielki błąd (ze strony przemysłowców i ze strony rządu), że o ten eksport nie staraliśmy się jeszcze w ubiegłych latach.

Pomoc rządu dla optantów polskich.

Poznań, 17. 8. Wojewoda Bniński powrócił z Warszawy, gdzie przedstawił wraz z wojewodą pomorskim, dr. Wachowiakiem, stan obecny, dotyczący niemieckich optantów.

Konferencję odbyła delegacja poznańska z premjerem Grabskim i min. Raczkiewiczem. Wedle informacyj premjer Grabski podkreślił, że rząd polski pod każdym względem stanowczo jest zdecydowany stać na straży i obrony umowy wiedeńskiej, twierdząc, że polecenie ministra Raczkiewicza, dotyczące wstrzymania przymusowego wysiedlenia opornych optantów, było tymczasowe i miało na celu zorjentowanie się władz w danych liczbowych w sprawie niemieckich optantów.

Następnie premjer podkreślił, że rząd, pospieszając z pomocą optantom polskim, postanowił wyasygnować miljon złotych dla tych optantów, którzy osiądą na roli, prócz tego miljon złotych dla optantów rzemieślników, celem uruchomienia warsztatów pracy.

Nowy nieudany zamach na złotego.

Warszawa, 19. 8. Z Pragi donoszą, że wczoraj spadł złoty z 600 na 570 kč (za 100 zł.) Jak się okazało, przyczyną spadku było rzucenie na giełdę większej ilości złotego, nadesłanej z Niemiec. Obrano w tym celu Pragę, licząc nato, że po przerwanie się przywozu towarów niemieckich do Polski zwiększą się zakupy, a tem samem i podaż waluty polskiej w Pradze. Machinacje niemieckie jednak nie udały się, gdyż przy zamknięciu giełdy kurs podniósł się znów na 600 kč.

Polska otrzyma z Ameryki 40 okrętów.

Detroit, 18. 8. Polski członek kongresu Sosnowski z Detroitu doniósł, iż wniesie do kongresu wniosek, aby 40 okrętów, które swego czasu zostały zakupione ze strony polskiej, lecz nie mogły być zapłacone, zostały wydane przez Shiping Board. Zaznaczyć należy, że przed około trzema laty polskie towarzystwo nawigacyjne zakupiło te okręty, lecz wskutek inflacji nie mogło ich wykupić. Według informacji Sosnowskiego, Shiping Board jest obecnie skłonny zgodzić się na ten wniosek

Proces przeciw komunistom.

Warszawa. Dnia 19 bm. rozpoczął się w tutejszym Sądzie Okręgowym proces przeciw komunistom, którzy 17 lipca bm. wywołali strzelaninę na ulicach Warszawy. Bandyci, ranni w więzieniu zupełnie wyzdrowieli. Pogłoska, iż komuniści będą wymienieni na więźniów polskich w Rosji, jest prawdziwą.

Warszawa, 19. 8. Wczoraj otrzymał premjer Grabski depeszę w języku niemieckim od komunistów niemieckich. Depesza ta zawiera protest komunistów, przeciw wyrokowi komunistów którzy strzelali na ulicach Warszawy. Oprócz tego komuniści wyrażają groźby pod adresem samego premjera. Dziwnem jest, że urząd telegraficzny w Berlinie przyjął tę depeszę.

Pielgrzymka polska u Ojca św.

Rzym, 18. 8. Ojciec św. przyjął w poniedziałek 17. bm. polską pielgrzymkę. W przemówieniu swojem wspomniał papież o wypadkach, które wydarzyły się przed pięciu laty, gdy przebywając we Warszawie słyszał huk armat, wtedy modlił się o zwycięstwo Polski. W sobotę w rocznicę cudu nad Wisłą papież odprawił dla pielgrzymów osobne nabożeństwo. Na audyencji pielgrzymów u Ojca św. byli obecni ambasador polski, biskup Cieplak, Matulewicz i Łoziński.

Triumf listy polskiej w wyborach łotewskich.

8 Polaków w Sejmie łotewskim.

Wilno, 18. 8. Z Rygi donoszą: W rezultacie wyborów do sejmu łotewskiego przy których zgłoszonych zostało 33 list, a lista polska miała numer 31, wybrani zostali następujący Polacy: Swyła, Malinowski, Szyszkuch, Łapiński, Tomaszewski, Wilpiszewski Zefery i Gedroić. Ten wynik wyborów jest prawdziwym triumfem polskości. W poprzednim sejmie zasiadł bowiem tylko 1 Polak p. Wierzbicki.

Zaproszenie oficerów polskich na manewry francuskie.

Generał francuski Gouraud zaprosił słuchaczy centralnych wyższych studjów wojskowych w Warszawie na manewry francuskie, które odbędą się w dniach od 3 do 9 września br. W manewrach tych wezmą udział dwie dywizje piechoty, jedna dywizja kawalerji i jeden pułk piechoty na samochodach.

Zapraszając tych gości, generał Gouraud zaznaczył, że nie będzie w stanie przyjąć gości polskich tak okazale i gościnnie na ziemi francuskiej, jak to uczynilo dowództwo wojsk polskich.

Nota francuska została już wysłana do Berlina.

Berlin. Odpowiedź Francji na notę niemiecką została we wtorek przesłana ambasadorowi francuskiemu w Berlinie, p. de Margerie. Odpowiedź zawiera 5 stron tekstu.

Ambasador wręczy notę rządowi niemieckiemu prawdopodobnie jeszcze w ciągu tego tygodnia, po otrzymaniu instrukcji od swego rządu.

Belgja godzi się na brzmienie noty.

Paryż. Jak donosi „L'Oeuvre“, rząd belgijski przedstawi dzisiaj na Quai d'Orsay swoje zapatrywanie na odpowiedź francuską do Niemiec w sprawie paktu gwarancyjnego. Początkowo rząd belgijski miał zamiar żądać pewnych formalnych zmian w tekście, obecnie jednak zgodził się całkowicie z brzmieniem noty.

Ofenzywa w Marokku.

Paryż, 18. 8. Korespondent „Temps'a" donosi z Fezu, że wojska francuskie rozpoczęły ofenzywę. Armja francuska liczy 7 dywizyj, w tem 84 bataljony wyposażone w nowoczesne środki walki.

Na wieść o rozpoczęciu ofenzywy w szeregach powstańców powstał wielki popłoch. Kilka zbuntowanych plemion poddało się. Prawdopodobnie ofenzywa zakończy się zupełnem zwycięstwem Francji. Wątpliwem jest, ażeby Francja i Hiszpanja po zakończeniu ofenzywy weszły w układy z Abd-el-Krimem, tem bardziej, że ten, przed kampanją odrzucił projekty postawione mu przez jego przeciwników.

Fez, 17. 8. Artylerja i lotnicy francuscy skutecznie ostrzeliwują placówki nieprzyjacielskie. Powstańcy wykazują chęć porzucenia pewnych punktów.

Sensacyjny wynalazek angielski.

Londyn. Angielski kapitan Roberts dokonał wynalazku, który stanowić będzie zupełny przewrót w dziedzinie lotnictwa i żeglugi powietrznej. Oto znalazł on sposób umożliwiający, że okręty powietrzne i samoloty mogą być poruszane gazem, który produkowany będzie przez powolne spalanie prochu. W ten sposób będzie umożliwione uzyskanie o wiele większej szybkości i bezpieczeństwa. Podobno ma być uzyskana szybkość tysiąc mil ang. na godzinę. Szczegóły wynalazku są jeszcze trzymane w tajemnicy.

Rozwój lotnictwa naszego a Liga Obrony Powietrznej Państwa czyli L. O. P. P.

(Dokończenie)

III.

Nadszedł rok 1923, w którym rozpaczającemu niemal Państwu nad położeniem lotnictwa zjawiła się pomoc w towarzystwie pod mianem: „Liga Obrony Powietrznej Państwa". Dopomóc Państwu wspólnemi, skromnemi ofiarami stworzyć flotę napowietrzną, któraby na wypadek wojny uchroniła całe społeczeństwo od straszliwej śmierci z pocisków nieprzyjacielskich, a w czasie pokoju pozwoliła Polsce sprostać współczesnym wymaganiom kulturalnym, to cel tego stowarzyszenia. Należałoby się spodziewać, że w zrzeszeniu o tak ogólno — pożytecznych celach nie zabraknie żadnego Polaka, tem więcej, że w Lidze jest miejsce nawet dla ludzi z najskromniejszemi dochodami, bo ktoby nie miał przy dobrej woli 4 zł rocznie dla tak doniosłej sprawy! Niestety historja rozwoju Ligi uczy, że zaledwie 1% mieszkańców Polski poczuł się już do tego obowiązku obywatelskiego. Gdyby nas pewne, łatwo dla każdego Polaka zrozumiałe względy nie wstrzymywały od dokładnego wyliczenia wszystkiego tego, co L. O. P. P. w tym krótkiem czasie swego istnienia, pomimo tej znikomej ilości współpracowników zdziałać zdołała, przyznaćby każdy musiał, że dzięki Lidze sprawa naszego lotnictwa posunęła się znaczny krok naprzód. Dosyć wspomnieć, że mamy już, choć w skromnych rozmiarach, własny przemysł lotniczy, że można już mówić o przygotowaniu lotnika polskiego i, co ważniejsza, nie brak też uznania dla naszego lotnictwa miarodajnych czynników zagranicznych. Najwięcej zaimponowaliśmy światu pod tym względem przez przebycie pierwszego miljona kilometrów (dnia 11-go lipca b. r.) i przez podróż lotników polskich naokoło Europy, w związku z którą, gazety słusznie pisały:

„Sława Polski leciała na skrzydłach samolotów przez Europę".

IV.

Cóż jednak znaczą osiągnięte dotąd rezultaty w porównaniu np. z lotnictwem niemieckiem! Zakaz rozbudowy lotnictwa wojskowego pomijają Niemcy budową płatowców sportowych i komunikacyjnych, które z łatwością można przeistoczyć na lotnictwo bojowe. Przemysł lotnictwa niemieckiego kwitnie: Przeszło 42 fabryki lotnicze cywilne i 15 fabryk śmigieł samolotowych dostarczają ustawicznie nowych samolotów, nie mówiąc już o dziesiątkach fabryk w państwach obcych, które dla Niemców pracują. Stowarzyszenia jak „Flug und Hafen" utrzymuje przeszło 13 linij powietrznych, a liczba członków „Narodowego Stowarzyszenia Lotniczego" liczy miljony. Lotnictwo niemieckie zawdzięcza swój rozwój bogatym subwencjom ze strony Państwa i wydatnej pomocy ze strony społeczeństwa. Nasze lotnictwo zaś jest obydwuch tych źródeł prawie zupełnie pozbawione. Rząd, by utrzymać równowagę budżetową, nie może wielkich sum na cel ten poświęcać, społeczeństwo zaś w swej olbrzymiej większości nie dopomaga, bo nie chce albo nie docenia lotnictwa. Do tych, którzy nie pragną widzieć tej tak ważnej broni i tego nieodzownego środka komunikacyjnego w Polsce, należą wszyscy ci, którzy czy to z własnej inicjatywy czy na tajne wskazówki z zagranicy raczej przeszkadzają aniżeli pomagają Lidze. Gdzie rodowici Polacy stoją zdala od współpracy z Ligą, tam działają albo przyrodzone skąpstwo albo brak zrozumienia obowiązku narodowo-społecznego. Najliczniej zastąpieni są w Lidze urzędnicy, a wśród nich kolejarze. Tak np. sam Komitet Wojewódzki Poznań wykazuje 12.000 kolejarzy na ogólną liczbę 30.000 członków. Nie złe zrozumienie dla sprawy spotykamy również w sferach kupieckich w właściwem tego słowa znaczeniu i wśród ziemiaństwa. Natomiast mniejsi gospodarze obstają nadal przy swej bierności.

V.

To, cośmy codopiero wypowiedzieli dla scharakteryzowania ogólnego rozwoju L. O. P. P., potwierdza także historja jej rozwoju w naszym powiecie. Nie przesądzając ostatecznego ogłoszenia urzędowego. możemy zdradzić, iż powiat lubawski liczy zaledwie 300 i kilku członków. Prawie ⅔ liczby tej stanowią mieszkańcy nowomiejscy, wśród których około 65% przypada na urzędników. Resztę członków ogólnej liczby powiatu stawiły: Lubawa (około 45), Grabowo, Rumian i Sampława (mniejwięcej po 30), Krotoszyny i Tereszewo (mniejwięcej po 12) i parę innych miejscowości, zastąpionych zaledwie 2 członkami. Jest to objaw bardzo smutny, mianowicie jeżeli rozważymy, że nawet wieś rosyjska, w której przywykliśmy upatrywać symbol wszelkiego braku prawdziwego postępu i kultury, w ostatnich czasach przyczyniła się we wielkiej mierze do rozbudowy napowietrznej floty sowieckiej. Bolszewicy zabrali sie z prawdziwym rozmachem amerykańskim do budowy samolotów komunikacyjnych. W kraju Sowietów lotnictwo cywilne ma zarazem zastąpić brak sieci kolejowych. Zdaniem dzisiejszych Rosjan koleje żelazne staną się z czasem zbyteczne, gdyż lotnictwo będzie mogło oddać te same usługi, a przytem nie wymaga tak ogromnego nakładu czasu, pracy i kapitału. Że sowiety są na najlepszej drodze do urzeczywistnienia tego planu, świadczą o tem ich liczne stowarzyszenia i linje nadpowietrzne. Tak posiada Rosja już około 7 linij powietrznych uruchomionych i 5 świeżo projektowanych.

Jak w ubiegłym roku, tak i w tym Liga obchodzi — i to we wrześniu, (6—13) „Tydzień Lotnictwa". Jest to czas, w którym z woli Pana Prezydenta Państwa, L. O. P. P. w poszczególny sposób stara się o podźwignienie naszego lotnictwa. **Oby nasz powiat w wszystkich odcieniach społeczeństwa swego, czynem dowiódł, że zrozumiał już zadanie społeczne dzisiejszego polskiego obywatela!**

Ka.

Wiadomości z kraju i z miasta.

Nowemiasto, dnia 21 sierpnia 1925 r.

Kalendarzyk. 21 sierpnia. Piątek. Joanny wdowy.
22 sierpnia. Sobota. Symforjana z tow.
23 sierpnia. Niedziela, 12. po Swiątk. Filipa.
Wschód słońca g. 4 — 55 **m. Zachod słońca g** 7 — 10 **m.**
Wschód księżyca g. 7 — 45 **m. Zach. księżyca g.** 8 — 34 **m.**

Rocznica poświęcenia sztandaru Tow. Mł. Kat.

W niedzielę, dnia 23. bm. tak nam wszystkim drogie miejscowe Towarzystwo Katolickiej Młodzieży Polskiej obchodzi uroczyście Rocznicę poświęcenia Sztandaru Swego z bardzo urozmaiconym a bardzo sympatycznym programem. Zwracając na uroczystość tę, Szan. publiczności uwagę tuszymy, że doznа ona z Jej strony żywego poparcia ze względu na szlachetny cel tegoż Towarzystwa, którego zadaniem wychować młodzież moralnie i fizycznie zdrową, Bogu miłą, a Ojczyźnie pożyteczną.

Zawody piłki nożnej.

Iłowo—Nowemiasto 3-2.

Dnia 18. bm. o godz. 2 giej popoł. odbyły się tu zawody piłki nożnej drużyn O. P. N. Sokół Nowemiasto — K. Sp. Iłowo, które dały zwycięstwo gospodarzom boisku.

Gra prowadzona z zaciętością zaznaczała się w pierwszej jak i drugiej połowie stanowczą przewagą O. P. N. Sokoła.

Pod koniec K. Sp. Iłowo zaczynało rozpaczliwie atakować chcąc pozycję wyrównać, jednak dosyć silna obrona powstrzymała ataki przeciwnika.

Dobrą techniką odznaczali się obaj obrońcy i lewy łącznik Iłowa.

Niemniej i Nowemiasto pokazało nam dobrą grę.

Odznaczali się trójka środkowa, środek pomocy i prawo skrzydłowy.

Bramki dla Nowegomiasta strzelił pół prawy Głowacki, środek ataku Balewski i pół lewy Dombrowski.

Gra zakończyła się w stosunku 3 : 2 dla Sokoła Nowegomiasta. Sędziował bezpartyjnie p. kapral Lendzion.

Przy tej okazji wypada zaznaczyć, że nasza szan. publiczność niema najmniejszego zainteresowania pod względem sportu i popiera bardzo słabo tut. drużynę, uprawiającą sport piłki nożnej.

Najboleśniejszem jest to iż tut. drużyna, uprawiając grę piłki nożnej nie jest w posiadaniu jednolitego ubioru, bowiem kostjumy odznaczają się różnorodnością barw.

Co jest tego powodem?

Odpowiedź jest bardzo krótka — nasze Szan. obywatele nie popierają finansowo te przedsięwzięcie bowiem już od dłuższego czasu pracuje drużyna piłki nożnej z deficytem.

Apeluje wobec tego do szan. obywatelstwa, by jak najszczerzej popierało ta tak małą — już poraz drugi w tym roku zwycięsko wychodzącą drużynę i dodać otuchy do gier, by uzyskała równość w sporcie z innemi miastami. Obserwator.

Zamiast wieńca na trumnę

śp. Binerowskiego złożyli Państwo Kyclerowie 10-zł. na cele Tow. św. Wincentego á Paulo.

Jarmark w Kurzętniku.

W ubiegłą środę, dnia 19 bm. odbył się w naszej miejscowości znów jarmark, na który spędzono dużo koni, mniej bydła. Ceny za konie były odpowiednio do pory roku nieco wyższe niż zwykle. Płacono przeważnie za konie 250—500 zł. za krowy 180—300 zł. Ożywiony był targ na towary wszelkiego gatunku. I tu niestety zaznaczyć wypada, że najbardziej oblegane były przez publiczność stragany żydowskie. Czy już nigdy lud nasz nie przejrzy i nie przekona się, że kupując u żydów sam sobie bicz kręci na własną skórę?

Włamanie.

Jabłonowo. Przed kilku dniami włamali się do Banku Pożyczkowego Oddziału w Jabłonowie złodzieje. Rozbili oni 2 szafy żelazne. Łupem włamywaczy padło około 3500 zł gotówką. Mimo natychmiastowego energicznego śledztwa nie zdołano złoczyńców wykryć.

Naiwność kobiet.

Zelgoszcz, pow. starogardzki. Przed kilku dniami dwie mieszkanki tej wsi, udały się do lasu zbierać jagody. Na drodze znalazła jedna z nich kwit podobny do banknotu 250 dolarowego. Ciesząc się niezmiernie pobiegła do wójta, który jednak ku jej rozczarowaniu oznajmił, że to nie dolar, ale kwit reklamowy jakiegoś kina. Na odwrotnej bowiem stronie stał napis, iż widzenie tego filmu jest więcej warte od drugostronnych 250 dolarów.

Katastrofa łodzi motorowej.

Gdańsk. W niedzielę w południe przewróciła się na Motławie łódź motorowa, wioząca 5 osób. Dwie utonęły, trzy zostały uratowane przez polskiego marynarza, który był w pobliżu. Pomiędzy uratowanymi były dwie kobiety.

Skutki pijaństwa.

Mogilno. Dwóch młodych ludzi z Mogilna było na zabawie we Wszedmiu a ponieważ podpili sobie urządzali burdy tak, że wyrzucono ich z lokalu. Postanowili się pomścić i w tym celu ukryli się w przydrożnych krzakach. Trafili na dorożkarza, który był nieobecny przy zatargu, postrzelili jego konia i jego samego w rękę. Dopiero potem spostrzegli swą pomyłkę, jednak zamiast pomóc rannemu, zaczęli go bić kijami, aby go zabić. Na szczęście przybyła dorożkarzowi pomoc i odwieziono go do szpitala. Złoczyńców aresztowano.

Koronacja cudownego obrazu Matki Boskiej.

Piekary. W dzień Wniebowzięcia Matki Boskiej odbyła się w Piekarach uroczysta koronacja cudownego obrazu. Po utworzeniu się olbrzymiej procesji wyniesiono cudowny obraz z kościoła, poczem go nieśli kolejno rolnicy, a następnie górnicy w swych strojach. Gdy procesja przybyła na górę Kalwarję, dokonał koronacji Nuncjusz papieski ks. Arcybiskup Lauri. W czasie koronacji kampanja honorowa żołnierzy oddała trzy salwy karabinowe. Sumę odprawił ks. Biskup ze Sandomierza, kazanie wygłosił ks. Biskup z Przemyśla. Pieśnią „Boże coś Polskę" zakończono uroczystość, w której brało udział 300 tys. ludności z całego Śląska i innych dzielnic Polski.

Samobójstwo.

Kalisz. Na torze kolejowym po przejściu pociągu, idącego z Poznania do Warszawy, znaleziono na torze przejechanego na pół młodego mężczyznę nędznie ubranego. W ubraniu zabitego znaleziono dowód osobisty, wydany na nazwisko 21-letniego Józefa Kolety, oraz 20 groszy gotówką.

Straszny wypadek.

Łódź. Posterunkowy Sturkowia, pełniąc służbę obchodową nocą na linji kolejowej Łódź—Fabryczna, przechodził koło zwrotnic i nie zauważył zbliżającego się pociągu. Dopiero w ostatniej chwili chciał odskoczyć na sąsiedni tor, lecz rozpędzony wagon na tym torze przygniótł posterunkowego, buforami. Ciężko rannego odwieziono do szpitala, gdzie wkrótce zmarł.

Ogromny pożar.

Siedlce. W majątku Zamość, pow. siedleckiem powstał pożar, prawdopodobnie od iskry z lokomotywy i ogarnął wszystkie zabudowania folwarczne. Pastwą płomieni wszystkie stajnie, obory i stodoły, spłonęła owczarnia żywcem 565 owiec, resztę żywego inwentarza, zdołano wyprowadzić. Ocalał tylko dwór i stajnia cugowa.

Wspaniały czyn Anieli hr. Potulickiej.

Radosnem echem odbiła się po całej Polsce wiadomość, o zapisie Anieli hr. Potulickiej na rzecz Uniwersytetu w Lublinie, kluczy Putulice i Somsieczno, zindających się w pierwszorzędnej kulturze, i obejmujące razem 24000 mórg ziemi. Jest to, obok niedawnej fundacji hr. Zamoyskiego z Kórnika największy zapis na cele narodowe i kulturalne. Uniwersytet lubelski jest instytutem ściśle katolickim, gdy nie przyjmuje żydów, do którego przeważnie uczęszczają synowie włościan. Rozwojowi uniwersytetu przeszkadzał brak funduszy. Zatem niezmierne korzyści może przynieść ten wspaniały dar hrabiny, nietylko uniwesytetowi, ale i całemu państwowi, a nazwisko jej w dowód wdzięczności będzie żyło w najdalszych pokoleniach.

Samobójstwo dyrektora banku.

Warszawa, 17. 8. Wczoraj po południu popełnił samobójstwo dyrektor zjednoczenia Banku Warszawskiego Marycy Gordowski. Jedno z pism upatruje przyczynę samobójstwa w ciężkiej sytuacji finansowej.

Skutki nieostrżności.

Zakopane. W dolinie Popradu po stronie czeskiej, Władysław Reder, zamieszkały w Łodzi będąc na wycieczce w górach, gotował sobie herbatę na maszynce spirytusowej i przez nieuwagę spowodował eksplozję spirytusu. Skutkiem czego stanął cały w płomieniach i doznał niezwykle ciężkiego poparzenia W takim stanie przeleżał na piecu całą noc, aż do następnego dnia znaleźli go turyści. Zawiadomione pogotowie ratunkowe przewiozło Redera do Zakopanego w stanie bardzo ciężkim, nie rokującym żadnych nadziei powrotu do zdrowia. Szczególnie piersi ma okropnie zranione.

Sokoli amerykańscy we Lwowie.

Do Lwowa przybyła wycieczka Sokołów polskich z Ameryki. Po powitaniu na dworcu kolejowym przez przedstawicieli władz miejskich, rządowych i wojskowych oraz delegacje stowarzyszeń i organizacyj, goście amerykańscy udali się w pochodzie przez miasto pod pomnik Mickiewicza, gdzie złożyli wieniec na płycie Nieznanego Żołnierza. Na ulicach, któremi przechodził pochód, zgromadziły się ogromne tłumy publiczności, witające owacyjnie Sokołów amerykańskich.

Dział porad prawnych.

Panu K. L. w M. 6000 m. dziecinnych pieniędzy z września 20 r. przedstawia wartość 133 zł 33 gr zaległy procant po 4% za 5 lat 26 zł 60 gr. Jest to najwyższa suma, której można się domagać.

Panu M. K. w R. Obligacje, długoterminowe i premjowe, narazie skonwertowane a to za 100 m. krótkoterminowe 2 zł a za 1000 m. premjowej 5 zł. Ewentualna podwyżka jeszcze nie uchwalona. Zwracamy uwagę, że obligacje te należy najpóźniej do końca sierpnia br. wysłać do Urzędu Pożyczek Państw. Ministerstwa Skarbu w Warszawie na formularzu zgłoszenia. Druki można otrzymać w Kasie Skarbowej.

Mniejsze wiadomości polityczne.

Wpływ Gdyni na Gdańsk.

Gdynia, 18. 8. Szybko postępująca budowa portu gdyńskiego wpływa na stosunki polsko-gdańskie otrzeźwiająco. Wpływ ten widać nawet w Sopocie, gdzie na koncertach słyszeć można muzykę polską. Na pomoście w Sopocie wywieszono nawet polską flagę.

Akcja przedwyborcza na Litwie.

Kowno, 18. 8. Z Litwy donoszą, że organizacje litewskie w Ameryce uchwaliły rezolucję przeciw ograniczeniu wolności prasy i zebrań na Litwie, oraz zbierają pieniądze na walkę wyborczą przeciwko blokowi chrześcijańsko-demokratycznemu.

Przyjaźń niemiecko-bolszewicka.

Niemieccy uczeni wezmą udział w uroczystościach, związanych ze 100-letniem istnieniem piotrogradzkiej akademji nauk.

Trzęsienie ziemi i huragan we Francji.

Paryż, 13. 8. W prowincji Pau odczuto dziś silne trzęsienie ziemi. Równocześnie gwałtowny orkan przeszedł przez część prowincji. Wobec przerwy komunikacji telefonicznej i telegraficznej, bliższych szczegółów brak.

Powstanie w Syrji stłumione.

Londyn, 17. 8. Z Jerozolimy donoszą, że pokój między Francuzami i Druzami został już przywrócony. Na buntowników zostoły nałożone wysokie kary pieniężne, natomiast Francuzi udzielą szerokiej amnestji dla sprawców rozruchów.

Wybuch wulkanu.

Niedawno nastąpił nowy i straszliwy wybuch wulkanu Pasto w Kolumbji (Ameryka Połudn.); poprzedziło go okropne trzęsienie ziemi, wskutek którego potworzyły się wielkie szczeliny. Całe okolice ogromnie ucierpiały, przyczem także został zdemolowany i tor kolejowy, co spowodowało katastrofę 2-ch pociągów towarowych. Mieszkańcy Bogoty opuścili gromadnie swoje siedziby, a wznoszący się z krateru słup ognia i dymu, można obserwować z odległości przeszło 130 mil. Akcję ratowniczą utrudnia w wysokiej mierze wielka powódź.

Wiadomości z krai obcych.

Wielkie powodzie na Litwie.

Ostatnie długotrwałe, gwałtowne deszcze spowodowały na Litwie wielkie powodzie. Jedno z miasteczek zostało zalane tak dalece, że wszyscy mieszkańcy musieli uciekać. Komunikacja w wielu okolicach jest zupełnie przerwana.

Powódź w Północnej Ameryce.

W Detroit padał przez 18 godzin ulewny deszcz, który spowodował za pięć miljonów dolarów szkody. Wszystkie pięć fabryk samochodów, pomiędzy tymi także Ford, musiały zamknąć fabryki, ponieważ woda zalała piwnice. Połączenia telegraficzne i telefoniczne są przerwane.

Sprzeniewierzenie w uniwersytecie berlińskim.

„Der Tag" donosi, że naczelnik głównego biura uniwersytetu w Berlinie Schmidt, został zawieszony w urzędowaniu pod zarzutem sprzeniewierzenia i fałszerstw dokumentów. Wszczęto przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne.

Wybuch we włoskiej fabryce prochu.

W fabryce prochu San Martion pod Rawenną nastąpił wybuch w składzie prochu. Dziesięć osób, w tem 7 kobiet, poniosły śmierć. W fabryce wybuchł pożar, na którego ugaszenie wezwano wojsko.

Zakaz samobójstw.

Wobec panującej „zarazy" samobójstw rząd grecki wydał zakaz odbieranie sobie życia. W Atenach aresztowano pewnego osobnika, który, przegrawszy w karty pewną sumę, usiłował pozbawić się życia. Niedoszłego samobójcę odstawiono do więzienia śledczego i skazano go na pół roku więzienia.

W tut. rejestrze spółdzielczym pod nr. 3 przy firmie Bank ludowy Nowemiasto wpisano dziś, że dyrektor banku Leonard Radziszkowski z dniem 1. października 1923 r. z zarządu wystąpił.

Nowemiasto, dnia 22. lipca 1925 r.

Sąd Powiatowy.

W tut. rejestrze spółdzielczym pod nr. 1 przy firmie Kredit & Sparbank wpisano dziś, że jako członka zarządu w zastępstwie wybrano Karola Hirscha, z Nowegomiasta.

Nowemiasto, dnia 10 sierpnia 1925 r.

Sąd Powiatowy.

Przymusowa licytacja!

W czwartek dnia 27-go sierpnia 1925 r.
o godzinie 10-ej przed południem,
będę sprzedawał za gotówkę najwięcej dającemu w oberży **p. Schlea w Cichem,** następujące przedmioty:

Szafy do rzeczy, umywalka, komoda, lustro, kanapa, biurko, szafa kuchenna z garnkami, stoły, płyty do gramofonu, łóżka, lampy, krzesła, waga stołowa, waga decymalna, ławki, 52 paczek cychorji małej 72 paczek cychorji ekstra, 100 paczek Franka, skrzynie do mąki, 47 paczek A. K. mydliku, rysików, regały małe i duże, 1 aparat do nafty, 1 tombank z aparatem do piwa, butelków około 250 sztuk, 3 butelki od węglika i kilka beczek, szklanki od piwa i od wódki, 1 kloc rzeźnicki, 1 szklana szafa i inne rozmaite drobne przedmioty.

Nowemiasto, dnia 21. 8. 1925 r.

Sommerfeld, kom. sądowy.

Przetarg.

Państw. Urząd Budown. Naziemnego w Nowemmieście
ogłasza przetarg ufertowy **na odbudowę stajni na majątku państwowym w Bielicach.**

Wydane zostaną: **prace murarskie**
prace ciesielskie
prace dekarskie.

Ubiegający się o wykonanie powyższych prac przejrzeć mogą wszelkie podkładki w biurze P. U. B. N. gdzie otrzymać mogą kosztorysy ofertowe za opłatą **2.00 zł** (dwa złote) za poszczególne prace.

Wypełnione oferty złożyć należy w **Biurze Państwowego Urzędu Naziemnego Nowemiasto, rynek nr. 7 najpóźniej do dnia 1-go września b. r.**

Państwowy Urząd Budownictwa Naziemnego
Witta

Wielkie zebranie

obywateli Nowegomiasta

odbędzie się

w niedzielę dnia 23 sierpnia o godz. 1-szej w południe

na sali Hotelu Polskiego.

Na porządku dziennem sprawozdanie z czynności Rady Miejskiej.

O liczny udział uprasza

Komitet.

Baczność Rolnicy!

ZEBRANIE

Chrześcijańsko Narodowego Stronnictwa Rolniczego.

odbędzie się

w Lubawie: w poniedziałek, dnia 24. o godz. 12-tej w Hotelu pana Kowalskiego.

w Rumianie: w poniedziałek, dnia 24. o godzinie 7-mej wieczorem.

w Nowemmieście: we wtorek, dnia 25. o godz. 12-tej w Hotelu Polskiem.

w Mrocznie: we wtorek, dnia 25. o godz. 7-mej wieczorem.

Na zebranie przybędzie poseł Ossowski.

Zarząd Pawiatowy Chr. Narod. Str. Rolniczego.

Kierownictwo

3 kl. Szkoły Handlowej w BRODNICY

przyjmuje zgłoszenia młodzieży obojga płci, do kl. I-ej i 2-ej.

Warunki przyjęcia do kl. 1-ej: ukończenie 3 kl. gimn. lub 7-miu oddziałów szkoły powszechnej, względnie egzamin wstępny. Podania z załączeniem świadectw szkoln., metryki chrztu, świadectwa szczepienia ospy, należy skierować, do dn. 25 sierpnia rb. do Kancelarji Szkoły, mieszczącej się w Szkole Wydziałowej, ul. Kamionka, I. piętro, od godz. 3-ej do 4-tej po południu.

Nauka rozpocznie się dnia 1. września rb.

SMAR na osie

OLIWY do maszyn

TŁUSZCZE do pasów i maszyn

poleca

Rolnik w Lubawie

Telefon 39

Do siewu

żyto dańkoskie selekcyjne

„ wierzbińskie

„ petkuskie

pszenicę dańkoską selekcyjną

sprzedaje i wymienia

Majątek Kurzętnik

Smoła
lepnik
papa na dachy
gwoździe do papy
i a węgiel
koks
węgiel kowalski
natychmiast
do nabycia

Mamy wielkie
zapotrzebowanie na
żyto
jęczmień
owies

Landwirtschaftliche Grosshandelsgesellschaft

Nowemiasto Tel. 2.

BANK LUDOWY w LUBAWIE

Spółdzielnia z odpowiedzialnością ograniczoną

Liczba członków: 2730. Kwota odpowiedzialn.: 10 milj. złotych.

załatwia wszelkie czynności bankierskie

Rachunki czekowe. Rachunki bieżące i otwartego kredytu. Pożyczki lombardowe i wekslowe. Dyskonto weksli. Zlecenia komisowe i giełdowe. Wszelkie przekazy krajowe i zagraniczne. Inkaso weksli, czeków i listów przewozowych. - - - -

Zakup walut i dewiz zagraniczn. oraz złota i srebra.

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe, **płacąc procenta 12%—20% zależnie od kwoty i umowy**

Zastępstwo Poznańsko-Warsz. Banku Ubezpieczeń.

Komitet Koła Miejscowego P. L. O. P. P.,

na obwód wójtowski **Wielkie Bałówki,** urządza

w niedzielę, dnia 23-go sierpnia b. r.,

zabawę letnią,

w M. Bałówkach u oberżysty p. **Melkowskiego.** Początek zabawy o godz. 3-ej po poł. Czysty zysk przeznacza się na P. L O. P. P. O liczny udział prosi

Zarząd Miejscowego Koła P. L. O. P. P.

MASZYNY

do szycia

najlepszej i najnowszej konstrukcji, część górną można obniżać, gładki stół, ofiaruję po bardzo korzystnych cenach na odpłatę Stare maszyny biorę na wpłatę

GUSTAV KOSCHORREK

Telefon 26. **Lubawa** Telefon 26.

BALANCE CENTRYFUGI

są najlepsze

bo nie posiadają talerzy i obrączki gumowej, dlatego są łatwo do czyszczenia i odciągają znakomicie. Polecam je w każdej wielkości po korzystnych cenach na odpłatę. Stare maszyny biorę na wpłatę

GUSTAV KOSCHORREK

Telefon 26 LUBAWA Telefon 26

Tow. Akc. „Len w Toruniu“

TORUŃ-MOKRE

zakupuje za gotówkę lub wymienia na płótna

każdą ilość słomy lnianej

jak również **włókna i pakuły lniane**

co środę każdego tygodnia

w młynie p. Dąbrowskiego w Lubawie.

W Skarlinie

jest oberża z **12 morgami** ziemi do

sprzedania.

Reflektanci mogą się zgłosić do niżej podpisanych do 1. września b. r.

Pienczewski i Sątkowski,

Skarlin.

Okazyjna sprzedaż

Nowy maneż

4 konny,

2 centryfugi

na 100 do 150 ltr,

decymalną wagę i sieczkarkę

Kłosowski,

Nowemiasto.

Mleczarnia

Polskie Brzózie filja Niem. Brzózie

przyjmuje każdą ilość

mleka i śmietany.

Płacę 4½ grosza za 1% tłuszczu.

Stanisław Lada.

Deputanta

z trzema lub z dwoma zaciążnikami dobrego i pracowitego

rolnika

przyjmę.

Oferty piśmiennie pod nr. 100 do redakcji „Drwęcy“.

Zgubiono kartę

zwolnienia

pod adresem

Franciszek Lendzion,

Targowisko,

pow. lubawski.

Uczciwą

służącę

do wszelkich prac domowych poszukuję od zaraz lub od 1. IX.

Kłosowski,

Nowemiasto.

Potrzebna od 1. 9.

gospodyni,

znająca dobrą kuchnię, oraz uczciwą

pokojową.

Zgłoszenia tylko z dobrem świadectwem przyjmuje.

Zarząd Majątku

Linówiec.

poczta Zajączkowo.

Poszukuję od zaraz uczciwą

dziewczynę

do kuchni

Morencowa,

Nowemiasto.

Przybiegła do mnie w niedzielę dnia 16 bm.

koza,

właściciel może ją za zwrotem kosztów odebrać.

Władysław Raszkowski,

Mroczenko.

Kompletne

siodło

mało używane mam na sprzedaż

Franciszek Szczepański,

Środkowa 4.

Garnitur salonowy

i do 4 okien

portjery pluszowe

od zaraz na sprzedaż

Zgłoszenia w eksp. „Drwęcy“.

Wapno
Cement
Smołę
Papę
Lepnik

poleca

ROLNIK w Lubawie.

Baczność! Baczność!

Polecam wielki zapas

szkła

na nowe budowne

wykonuje kwadratowy mtr. 4,75 zł płatne zaraz udzielam rabatu także i kredytu.

Kryzyment,

mistrz szklarski.

Modniarka

z długoletnią praktyką poszukuje miejsca najchętniej jako

dyrektryza.

A. Langżanka,

Gościcino, wybud. pow. Wejherowo.

Jestem dopuszczona jako

pośredniczka pracy

(stręczarka)

i polecam się łask. obywatelstwu w razie potrzeby. Stale do wyboru są służące, pokojowe, kucharki, gospodynie.

Aniela Szachtowa.

Lubawa, ul. Barbary 8.